

Szerkesztési iroda:
Nagyberek, Zápolya u. 1.
minden szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya u. 1.
hívja a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó feladványok intézendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hónapra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér. 1

Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadtat-
at el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
napok kivételével minden nap
félóra 5 óráig. mmm

Nagyberek, 1915

XII. évfolyam 4. szám.

Kedd, január 7.

Felhívás előfizetésre.

Az új esztendő beköszöntésével a Délvidék legrégebb magyar lapja a „Torontál” negyvenkettedik évfolyamát kezdi meg.

Ez a közel félszázados múlt a lap erejét, olvasóközönségének szeretetét és bizalmát tanúsítja, amiért is nincs szükségünk nagyhangú szölamokkal a közönség elé állni, hanem egyszerűen fölkérjük, hogy előfizetésével továbbra is támogassa lapunkat.

Lapunk eddigi hagyományaihoz hiven a liberális haladás buzgó munkása marad továbbra is s gyors, pontos és hű hírszolgáltatást nyújt a közönségnek.

Előfizetési díj:

Egész évre 24 kor.
Félévre 12 kor.
Negyedévre 6 kor.
Egy hónapra 2 kor.

A „Torontál” szerkesztősége
és kiadóhivatala.

A gazdatársadalom feladatai.

Irta: Rubinek Gyula.

— jan. 7.

A legkomolyabb életszükség parancsolja a magyar gazdatársadalomra az összetartást. Kint és bent bőven merülnek fel olyan jelenségek, melyek súlyos következményekkel fenyegetnek és a gazdaközönség ellentálló képességét kemény próba alá vethetik.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének nagygyűlésén elhangzott hivatalos kormánynyilatkozat lényegesen enyhítette a komor hangulatot, de azért résen kell lenni a magyar gazdatársadalomnak, mert ha valamikor, úgy most szorul rá a mezőgazdaság a védelemre. Az időjárás rendkívül mostohaságai mezőgazdaságunkat annyira megsanyargatták, hogy igen nehéz a helyzet s nagy gondok nehezdednek a mezőgazdákra s ezek között első helyen áll a munkáskérdés.

A munkásbajok fokozásához nem kis mértékben járult hozzá a gazdaközönség szervezetlensége, a következményekkel számot nem vető, egymásra lícitáló bér-ajánlat és az, hogy a munkások mobilizálását a káros szélsőség vittük. Arra figyelmeztetik a tapasztalatok a gazdaközönséget, hogy céltudatos és egyöntetű eljárásra való szervezkedéssel igyekeznek olyan reformokat életbeléptetni, amelyek a kölcsönös érdekek kiegyenlítésének a mainál egészségesebb alapot teremthetnek.

De éreznünk kell azt is, hogy a szociális szempontok figyelembevétele nélkül semmiféle gazdasági kérdést nem oldhatunk meg. A szociális politika a gazdatársadalomnak elsősorban a falusi élet ápolását teszi feladatává, mert falusi életet folytat maga a gazda is és a

falusi otthonokból kerülnek ki a mezőgazdaság munkásai, kiknek nyugalma, elégedettsége, kulturális haladása és anyagi jóléteben való emelkedése a gazda életviszonyait is jobbá és kellemesebbé teszi. Már csak a nemesebb önzés is arra inti tehát a gazdatársadalmat, hogy abból a mozgalmából, mely a falusi élet gazdasági és kulturális színvonalának emelése érdekében megindult, teljes buzgalommal kivége a maga részét.

Ugy a társadalmi tevékenység sikere, mint a mezőgazdasági politikára gyakorolható befolyása a magyar gazdának attól függ, vajjon az érdekképviselői intézmények hivatásuk magaslatán állanak-e, vajjon a magyar gazdaközönség megadja-e nekik a szükséges erkölcsi és anyagi erőt.

Azért elsőrendű kötelesség, hogy a vármegyei gazdasági egyesületek, mint érdekképviselői intézmények talpraálltassanak és felvirágoztassanak mindazon gazdaköri és szövetségi szervezetek, melyek az egyéni buzgalmat a közérdekű helyi feladatok szolgálatába állítják.

De ma nem kevésbé fontos a központi társadalmi intézmények megerősítése abból a célból, hogy a gazdaközönség a gazdasági politika országos kérdéseinek intézésénél természetes súlyának megfelelőleg erejének teljességében érvényesüljön.

Szervezkedésre és összetartásra hívja fel a gazdaközönséget az idők szava és az élet kényszere, mert ez a feltétele annak, hogy önmagáért helytállhasson és összes képességeit a közjólét és a nemzeti haladás hasznára fejthesse ki.

HIREK.

— A görög keletiek karácsonya. A görög keletiek most ünneplik meg a karácsonyi ünnepeket. Tegnap volt a szent estéjük, ma a karácsony első, holnap pedig másodnapját ülik meg. Tegnap a karácsonyest napján délelőtt 11 órakor ajtatósság volt, fél 2-kor pedig istentisztelet.

Ma, karácsony első napján reggel fél 5 órakor hajnali mise volt, 9 órakor ünnepi nagymise, délután 3 órakor pedig ünnepies vécsernye.

Holnap, karácsony másodnapján délelőtt fél 10-kor nagymise, délután 3 órakor vécsernye lesz.

Csütörtökön pedig István vértanu és főarchidiaconus emléknapiján délelőtt fél 10-kor misét mondanak mindkét szerb templomban s ugyanakkor mindkét szerb temető kápolnájában szintén misék lesznek.

— Kirendelés. A m. kir. igazságügy-miniszter Krajtsik József perlaszi kir. járásbírói önelló működési körrel felruházott betétszerkesztő írnokot a mia-vai kir. járásbíróshoz kirendelte.

— A tartalékos tisztikarból. Herceg Vilmost, a Délmagyarországi cukoripar r.-t. pntárnokát hadnagyvá léptették elő és a 12. gyalogezredből a helybeli 29. gyalogezredhez helyezték át a tartalékba.

— Esküvő. Vasárnap délelőtt tartotta esküvőjét Beck Fülöp abádszalóki magánhivatalnok Guttman Verával, özv. Guttman Jakabné leányával. A polgári esküvőnél tanuként Guttman Mór, az özv. Guttman Jakabné és fiai cég beltagja és Beck Mór Kistelekről szerepeltek. Az egyházi esküvőn dr. Klein Mór főrabbi adta szép beszéd kíséretében az egyház áldását a fiatal párra.

— Uj városi állatorvos. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Viasz Nándor okleveles m. kir. állatorvos Pozsonyból Nagybecskerek városához m. kir. városi állatorvosnak nevezte ki.

— Szabadliceumi előadások. A kultúregylet szabadliceumában most két egymásután következő előadás is volt: vasárnap és hétfőn, Vizkereszt napján. Vasárnap délután Grósz Kálmán polg. iskolai tanár tartott felolvasást „Az ősvilági állatorvászokról”. Az előadás, melyet szemléltető vetített képek kísértek, ügyesen csoportosítva tárgyalta a különböző geológiai korszakok állatvilágát és az állatok korszakonkénti fejlődését. A tanulságos előadás után a szépszámu közönség lelkesen megéljenezte az előadót.

Vizkereszt napján, hétfőn délután pedig Streitmann Antal, a főgimnázium kiváló rajztanára tartott felolvasást „A magyar festőművészetéről”. Az előadásra rendkívül nagyszámu közönség gyűlt össze, úgy, hogy a felső kereskedelmi iskola díszterme valóságilag zsúfolásig megtelt. Az élénk és szellemesen megírt felolvasás vetített képek kíséretében a magyar festőművészet történetét áttekintő, korszakos csoportokban ismertette, előadva néhány szóval az egyes magyar festők élettörténetét és az egyes korszakokat jellemző művészi irányzatokat. A felolvasás végeztével meleg ovációban részesítették a jeles festőművész rajztanárt a szép és érdekes előadásért. Mindkét előadás vetített képeit Szenes Adolf polg. iskolai tanár vetítette.

— A félszázados nagybecskereki református egyház. A nagybecskereki református egyháznak nevezetes évfordulója volt szombaton. Ekkor volt ugyanis ötven esztendeje annak, hogy az itteni reformátusok a református egyház megalakításának megbeszélésére Vese István meghívására összegyűltek s ennek a tanácskozásnak az eredménye lett azután a nagybecskereki egyház megalakítása. Érdekesebb, hogy az akkor egybegyűltek közül már csak ketten vannak életben: Menczer Lipót és Szabó Sándor.

Az egyháztanács e hó 4-ikén ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy pünkösdi napján jubileumi ünnepet rendez, egyuttal az életben levő alapítókat, Menczer Lipót és Szabó Sándort melegen üdvözölte.

— Szülői értekezlet. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület kebelében működő gyermektanulmányi szakosztály január 11-én, szombaton d. u. 5 órakor, a polgári és kereskedelmi iskola dísztermében szülői értekezletet tart, melyre ezuton is felhívjuk a közönséget, a szülők, orvosok, ügyvédek, bírák és tanügybarátok figyelmét. Az értekezletet Grézlo János kir. tanfelügyelő, a szakosztály elnöke fogja megnyitni, dr. Heinnermann Alajos orvos pedig előadást tart „A fiuk elemi iskoláztatása orvosi szempontból” c. tételről. Érdekességet fog kölcsönözni ezen szülői értekezletnek egy új eszme, melyet az előadó fejtegetése ke-

retében fel fog vetni: egy kis magániskola létesítésének kérdése elemi iskolai fiúk számára, amely csak korlátolt számban fogad be tanulókat és nagy súlyt fektessen a test nevelésre, a napi órák számát pedig leszorítsa. Az előadás után a felvetett eszméhez való hozzászólások lesznek. Kívánatos volna, hogy a szülők, orvosok minél nagyobb számban jelenének meg és szólnának hozzá e tárgyhöz.

— **A vasutasok arcképes igazolványa.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett közlés szerint a vasuti alkalmazottak nejei és gyermekei, továbbá a vasuti nyugdíjasok és ezek nejei és gyermekei által használt vörös színű arcképes igazolványok helyébe 1913. január hó 1-től kezdődőleg új igazolványok adatnak ki. Mint-hogy azonban az idő rövidsége folytán az új igazolványok kiállítása az 1912-ik év folyamán már meg nem történhetik, az 1912-ik évre kiállított vagy érvényesített hasonló igazolványok minden külön érvényesítés nélkül 1913. évi március hó 31-ig használhatók. Az új igazolvány kiállítását kezelési illeték fejében igazolványonként egy korona értékű m. kir. postai értékjegynek és új arcképnek beküldésével 1913. év március hó végéig kell kérni, mert ezen az időpontra túl a régi igazolványok még abban az esetben sem használhatók, ha azok az 1913. évre érvényesítve is vannak. A nyugdíjasoknak saját maguk és családtagjaik részére az igazolvány kiállítását attól a hivataltól kell kérni, ahol nyugdíjuk folyósítatik. A magyar vasutakra kiadott kéksínű arcképes igazolványok továbbra is használatban maradnak s így azokat az 1913. évre lehetőleg 1912. év végéig érvényesíttetni kell.

— **Fegyver a gyermek kezében.** Végzetes szerencsétlenség történt Györgyháza községéhez tartozó egyik pusztán. Mihán Petru 14 éves bojtárú vasárnap átmént Muntján Josszim nevű gazdához s ott annak Györgye nevű fiával a szobában elbeszélgetett, miközben elmondotta, hogy szülei távol vannak s atyja a puskáját, amelynek töltényeit elrejtve tartja, az istállóban hagyta. A két fiu erre elhatározta, hogy megkeresik az eldugott töltényeket és lövöldözni fognak. Az elhatározásukat rögtön ki is vitték és szerencsétlenségükre meg is találták a töltényeket. Erre kihozták az istállóból a puskát s azzal lövöldöztek az udvaron. De eközben olyan rosszul tartották a puskát, hogy Mihán Petru, a vele játszó Muntján György felé irányította s mikor lőtt, Muntján mellen találva jajveszékelve esett össze s néhány órai kintlódás után elhalt. A lövöldözésre odasietett szomszédok a lövöldöző fiut jól elverték s az esetet fel is jelentették a zichyfalvai csendőrségnek, valamint a nagybecskereki kir. ügyészségnek is, mely a vizsgálatot elrendelte.

Hasonló szerencsétlenség történt a napokban Pancsován is. Itt Csercsevics Ádám 8 éves fiúcska egy nagyobb játszódott, akinek a kezében flóbertpuska volt. Játék közben a puska véletlenül elsült s a golyó a kis Csercsevics Ádám hasába fúródott. A súlyosan sebesült fiúcskát szülői Nagybecskerekre hozták az itteni kórházba.

— **Halálos őrjárat.** Horváth N. hertelendyfalvai csendőrszökhöz tartozó csendőr a napokban éjjel őrjáraton volt. Őrjárat közben a tárcsói pénzügyőri vámháznál a vak sötétségben a csendőr beleesett egy kubikgödörbe, még pedig oly szerencsétlenül, hogy nyakát szegte s csakhamar meghalt.

— **Esküvő helyett a halálba.** Budai Mihály aracs lakosnak Ferenc nevű 24 éves fia szerelmi csalódás miatt felakasztotta magát Aracson. Budai Ferenc ugyanis vőlegénye volt egy beodrai leánynak, aki esküvőjük előtt kerekben kijelentette a legénynek, hogy nem szereti. Ez volt végzetes tettének az oka.

— **Töltény az utcán.** Weisz Miklós gyertyamosi nyolc éves fiúcska több társával játszódott az utcán. A gyermekek egy töltényt találtak, melyet el akartak sütni. A veszedelmes jószág felrobbant és Weisz Miklós egyik szeme kifolyt, másik szeme pedig súlyosan megégett a robbanás következtében. A szerencsétlen fiut a temesvári kórházba szállították.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 órától 5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltnék.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

Január 13. Közig. bizottság ülése.

Színház, Irodalom.

** **Az első magyar drámai staggione színtársulat.** A Könyves Jenő vezetése alatt álló első magyar drámai staggione színtársulat január 4-ikén szombaton kezdte meg nálunk két hétre terjedő vendéjátékát. A társulat Molnár Ferenc legújabb darabjával a Farkas-sal mutatkozott be, amelynek budapesti és bécsi sikerének híre nálunk is zsufozásig megtöltötte közönséggel a színházat. Molnár Ferenc darabja bemutatkozónak nem a legszerencsésebb volt, mert ez a csupa nagyszerű színpadi fogásokon alapuló darab nem bírja el azokat a hiányokat, amelyek részben a mi színpadunk szegénységére, részben egy vándortársulat bármilyen jógyekezéte, de mégis csak hevenyszerű előadásával ránehezednek. A darabban szereplő alakok mindegyike pointirozott művészi megjatszást kíván, mert különben a részletekben rejlő csillogó hatás elvész. A társulat ezeket a kényes művészi részleteket nem tudta érvényesíteni s így a darabnak nálunk távolról sem volt olyan hatása, mint másutt. Az egyes szereplők közül Rónay Géza sok igekezettséggel s helylyel-közzel sikerrel játszotta Kelemen ügyvédet, viszont Herczeg Jenő négyes szerepében különösen az attasé és a lakáj szerepét találta el s ezekben igen jellemző alakítást nyújtott. K Székely Ilona Kelemen szerepében egyes részleteknél szintén jó volt, Arany Olga azonban a Kegyelmes aszszony szerepében nagyon rikoltozott. Ezt különben másutt is észrevenni nála s hasznára válna, ha hangját tompítaná. A rendezésben sem szabad még egy vándortársulatnál sem előfordulni annak, hogy például egy előkelő étteremben a pincért kopott barna kabátba bujtassák.

Az „Arany kakas”-nak vasárnap esti előadása már jobban sikerült s ennek burleszk kórikumát sokkal jobban tudták érvényesíteni az előadók. Különösen kitűnő kórikusnak mutatkozott Jeszenszky Dezső, aki Dachselmayer Nepomukból egész kabinetalakítást csinált. Jó volt azonban Székely Ilona, Rónay Géza, T. Széll Erzsébet is. Igen használható tagja a társulatnak még Debreczenszky.

Tegnap este Majo bohózatát a Gólyát mutatta be a társulat s ennek zürzavaros bolonderiát jól érvényesítették Rónai Géza, Herczeg Jenő, T. Széll Erzsébet, Arany Olga, valamint a többiek is. Vasárnap és hétfőn délután a Válás után és a Niobe ment, ma este pedig Ibsen „Kisértetek” című drámáját adják, amelyben Könyves Jenő mutatkozik be.

** **Hubay Jenő hangversenye.** Január 8-ikán szerdán nagystilű zenei műélvezetben lesz része a nagybecskereki közönségnek, amennyiben, mint már említettük, Hubay Jenő hangversenyezik nálunk Dienzl Oszkár kíséretével. A

nagy mester hangversenyének műsora a következő:

1. Corelli: La folia. 2. Vieuxtemps: a) Adagio, b) Souvenir de Beauchamp. (Hubay—Dienzl.) 3. a) Polónyi E.: La mére. b) Dvorak A.: Humoreszk. c) Dienzl O.: Menuette dans la style ancier. (Dienzl.) 4. Hubay J. a) Berceuse. b) Capriccio. 5. Hubay J. Csárdajelenet. (11. sz. Hubay—Dienzl.)

(*) **Uj Dörmögő-ciklus.** A gyermekek kedvence, Dörmögő Dömötör ur a kalandok új sorozatába kezd Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermek-lapja, a Jó Pajtás ujévi számában, mely a rendesen jóval nagyobb terjedelemben jelent meg. Ezuttal Karancs Peti, a pajkos iskolásgyerek a társa kalandjaiban, amelyek épp oly mulatságosak, mint a többi Dörmögő-históriák. Ugyanabban a számban Rákosi Viktor új regényt kezd Kisbürgöztől Vaterlőig címmel. Verseket, elbeszéléseket, cikkeket irtak még ebbe a számba: Endrődi, Zuboly, Szemere György, Benedek bácsi, Gyula bácsi, Zsiga bácsi. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatóványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

(*) **A Magyar Figyelőnek,** amely immár harmadik évfolyamába lép, most megjelent január elsejei számából kiemeljük gróf Tisza Istvánnak „Az általános választójog és a dinasztia” című, valóságos politikai eseményszámába menő cikkét, Réz Mihály elmékedését a „Magyar szupremáciáról”, Seress Lászlónak mélyen szántó történelmi tanulmányát a felvilágosult abszolútizmus politikai irodalmáról, amelyet a jeles történetíró teljesen új világításban mutat be, ki kell emelnünk gróf Bánffy Miklós nagyszerű Attila-dramájának, a „Nagy ur”-nak befejező felvonását, amelyet mutatól közöl a Magyar Figyelő. Lyka Károlynak festői írása következik aztán a Malonyai-parkról, továbbá Schächter Miksa cikke a betegapó hölgyekről. A Színház-rovatban Ambrus Zoltán briliáns cikke és Kemény Simon művészi kritikája adja az utóbbi hetek színházi krónikáját. Végül gazdag Feljegyzés-rovat számol be a legutóbb megjelent könyvekről, társadalmi és politikai eseményekről, az elmés polemia hangján adva meg kinek-kinek a magáét.

A Magyar Figyelő előfizetési ára negyed évre 6 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 16.

TÁVIRATOK.

A háborus események.

A londoni béketárgyalások. — A tárgyalások még nem szakadtak meg. — Drinápoly. — Bulgária és Románia. — A balkáni szövetségesek osztozkodása. — A tőzsde.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A londoni béketárgyalásokon a balkáni szövetségesek immár arra az álláspontra helyezkedtek, amit népiesen úgy mondanak, hogy nem eszik a levest olyan forrón, ahogy megfőzték. A török ellenjavaslatokra legutóbb ultimátummal feleltek s úgy volt, ha a törökök nem engednek, akkor megszakítják a tárgyalásokat s újból megkezdik a háborút. A törökök a legfőbb pontokban pedig nem engedtek és tegnap még sem szakadtak meg a tárgyalások, hanem csak felfüggesztették a békekonferenciát. Így a háboru újból való kitörése elmaradt s a kiküldöttek tovább alkudoznak. Természetesen ebben része van a nagyhatalmaknak is, akik így időt nyertek a további

barátságos beavatkozásra s esetleg sikerülni fog az ellenfelek között mégis létrehozni a megegyezést.

A legújabb helyzetről a következő jelentések érkeztek.

A tárgyalások nem szakadtak meg. — Ujabb alkudozások.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A londoni béketárgyalások tegnap délután megakadtak, de olyan formában, amely nem jelenti a teljes megszakadást, de viszont a tárgyalásoknak meghatározott időben való folytatását sem.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: Resid pasa a szövetségesek ultimátumára a következő választ adta a tegnap délutáni konferencián:

1. Törökország hajlandó további területi koncessziókat tenni Drinápolytól északra terjedőleg, de Drinápoly kivételével.

2. Törökország lemond Krétára való jogairól azzal a feltétellel, hogy a szövetségesek nem kívánják azt, hogy Törökország az aegai tengeren levő más szigetekről lemondjon.

A válasz előterjesztése után Resid pasa társaival eltávozott a konferenciáról, amire a balkáni megbízottak tanácskoztak és a következő megállapodásra jutottak:

Az ottomán delegátusok javaslatai nem felelnek meg a balkáni delegátusok által formulázott követeléseknek. Az új alapon való tárgyalás nem lévén alkalmas arra, hogy megegyezésre vezessen, a balkáni államok delegátusai kijelentik, hogy a tárgyalásokat felfüggesztik.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, azt hiszik, hogy esütörtökön vagy pénteken újból összeül a békekonferencia.

A Reutter-ügynökség jelentése szerint a balkáni delegátusok azt remélik, hogy a török megbízottak a görög karácsonyig elfogadható javaslatot tesznek, amely a legközelebbi ülésen tárgyalható lesz.

Drinápoly.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból jelentik: A bolgár delegátusoknak az a véleménye, hogy Drinápoly legfeljebb 8—10 napig tarthatja magát. Addig a fegyverszünet főmál s a törökök nem támadhatnak, ha csak békebontók nem akarnak lenni.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Frankfurter Zeitungnak jelentik Konstantinápolyból: Biztos értesülés szerint a nagyhatalmak londoni képviselői azt a közvetítő javaslatot terjesztik a békelegátusok elé, hogy Drinápoly városa maradjon török kézen, csak az erődítéseket kell lerombolni. Itt úgy tudják, hogy ha a nagyhatalmak ilyen irányban föllépnek, azt a porta elfogadja.

Berchtold külügyminiszter nyilatkozata.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Berchtold gróf külügyminiszter tegnap a nemzetközi helyzetről nyilatkozva kijelentette, hogy a helyzetben nagyon túlzott az izgatottság. Félelemre nincsenek s teljesen indokolatlan a mai helyzetnek pánikszerű jellemzése.

Bulgária és Románia.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádi jelentés szerint Bulgária és Románia már megegyeztek, úgy, hogy Bulgária átengedi Romá-

niának a kívánt földterületet Szilisztriával.

A balkáni szövetségesek osztozkodása.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófia jelentés szerint a balkáni államok most azon igyekeznek, hogy a vitás területi kérdésekre nézve még az ellenségeskedések újból való megkezdése előtt megegyezzenek.

A tőzsde.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 798.25, Osztrák Hitel 617.75, Koronajáradék 85.—, Jelzáloghitelbank 428, Leszámitoló Bank 516.25, Hazai Bank 290, Magyar Bank 547.75, Rimamurányi 716.50, Salgótarjáni 744.75, Közuti Vasut 676.50, Villamos Vasut 367.

Az új darabot testőrkapitány esküje.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a darabot testőrség új kapitánya, Gaudernack József tábornagy ma tette le az esküt a király kezébe.

Az orosz trónöröklés.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról hivatalosan megcáfolják azt a hírt, hogy a cár Dimitrij Pavlovics nagyherceget jelölte volna ki trónörökösnek.

A cárevis a Rivierán.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisi jelentés szerint a cárevis a francia Rivierára érkezett s ott inkognitóban hosszabb időt fog tölteni.

Halálos ítélet.

Budapest, jan. 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lőrincz Máté Mátyás tápiói cipészt annakidején felesége kegyetlen meggyilkolása miatt az esküdt-bírósg halálra ítélte. A halálos ítélettel ma foglalkozott a királyi Kuria, amely a benyújtott semmisségi panaszokat elutasította. Ezután a bíróság kegyelmi tanácsa alakult.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	11'85
Buza (októberre)	11'96
Rozs (áprilisra)	10'26
Rozs (októberre)	9'72
Zab (áprilisra)	10'80
Zab (októberre)	9'27
Tengeri (májusra)	10'66
Tengeri (júliusra)	7'81

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdé-forgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, 1913. január 4.

Az előző hét elején kifejlődött szilárd irányzat, mely a karácsonyi ünnepek által megszakítást szenvedett, az ünnepek után intenzívitásában még fokozódott és jöllehet később a balkáni béke gyors megkötésének bizonytalansága folytán ismét tartózkodás mutatkozott és átmenetileg az árfolyamok kissé lemorzsolódtak, a szilárd alapirányzat az egész hét folyamán észlelhető volt. A balkáni háboru által felvetődött kérdések komplexuma ugyan még távolról sem nyert megoldást és egyes kérdések teljes tisztázásánál még komplikációk állhatnak be, mindazonáltal a béke kilátásait elég kedvezően ítélték meg. A pénzügyviszonyok feszültsége tartós

és a jelek arra mutatnak, hogy — még az összes háborus kérdések békés megoldása esetén is, normális pénzügyviszonyok beállta még hosszabb ideig fog tartani. A deviz-árfolyamok esőkkentek valamivel az utóbbi időben.

A forgalom egyes részleteiben nem volt kiemelkedő mozzanat. A nemzetközi papírok közül a magyar hitel és Rimamurányi vasműrészvényeken kívül főleg Osztrák-magyar államvasut-részvények voltak keresettek, helyi papírok közül a Közuti vaspályarészvények, ipari papírok közül pedig továbbra is a szénértékek állottak az érdeklődés előterében.

Befektetési értékek iránt némi érdeklődés mutatkozott, ugyszintén a sorsjegypiac is valamivel javult.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Omlód község előljárósága.
3116—1912. szám. 1514—21

Hirdetmény.

Omlód község elhatározta, hogy a község egész belterületére kiterjedő csapadékvízlet levezető árkolási rendszert létesít.

E célból felszólítatnak ezen munka szakcsere tervezését vállalni kívánók, hogy erre vonatkozó ajánlataikat a község előljáróságánál 1913. évi január hó végéig tegyék meg.

Ezen ügyben a községi jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt lehet értekezni.

Omlód, 1912. dec. 28.

A község előljárósága.

1143. Bvk. 1912. sz. 1521—1

Árverési hirdetmény.

A budapesti kir. törvényszék 1912. évi 148614. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1912. évi V. 1576. számú végzése folytán Belvárosi takarékpénztár javára 3000 korona tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1912. évi november hó 27. napján felülfoglalt és 820 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Felsőmuzslyán 204. sz. a. leendő megtartására határidőül 1913. évi január hó 15. napjának délután 2 órája kitézetik az 1912. évi V. 1576/2. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: lovak, malacok, buza.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatok részére is elrendeltetett: Engel József fia 1427 K 88 f. Központi Keresk. és Iparbank 6000 K.

Nagybecskereken, 1912. évi december hó 20. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Két szobából álló butorozott

garçon lakás

kiadó

Deák Ferenc-utca 7. sz. a.

1286—x.28

Uj bor

dr Brájjer Lajos szőlőjéből

literje 80 fillér

Rapható: Zápolya utca 1. szám alatt a házmesternél.

Hirdetmény.

A Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank
f. évi január hó 21-én d. u. 3 órakor az intézeti székház gyűléstermében tartja
XLV. rendes közgyűlését,

melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívottnak.

Napirend:

1. Három részvényes kijelölése a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az igazgatóság évi jelentése, a felügyelő-bizottság jelentése és a zárszámadások előterjesztése; mindezekre és a tiszta nyereség hováfordítása iránt határozathozás.
3. Egy igazgatósági tag választása 2 évre.
4. A választmány kiegészítése.

Nagybecskereken, 1913 január hó 5-én.

Az igazgatóság.

Zármérlegünk a hivatalos órákban intézetünk helyiségében megtekinthető.

Tisztelettel értesitem a nagyjérdemű közönséget, hogy a

**Kugler Lipót és fia cég kötött- és
szövött-áru üzletének áruraktárát
megvettem**

és az ott raktáron levő összes áruk:

férfi, női, gyermek flór-, selyem- és gyapju-
harisnyák, figarók, női és gyermeksapkák,
lélekmelegítők, gamásnik, térdmelegítők,
bokavédők, vadászharisnyák, keztyűk,
gyermek és női kötött kabátok, gyermek-
ruhácskák, stb.

uj áruházamban leszállított árak mellett kaphatók.

BUKOVÁCZ ISTVÁN.

Torontálvármegye alispánja.
37889-1912 szám. 1501-3.3

Pályázati hirdetmény.

A megye tulajdonát képező zombolyai közközháznál megüresedett:
1. évi 1600 korona fizetés és 480 korona lakbér élvezetével egybekötött ellenőri állás;
2. évi 912 koronával javadalmazott díjnoki állás.
Felhívom mindazokat, akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy eddigi működésüket és képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1913. évi január hó 31-ig nyújtsák be.
Elkészt kérvényeket figyelembe nem veszek.
Az ellenőr tagja a megyei tisztai nyugdíj-intézetnek.
Az ellenőr képzettsége gyanánt megkívánatik legalább 6 középiskolai osztály elvégzésének igazolása.
Kelt Nagybecskereken, 1913. évi január hó 2-án.
Jankó s. k., alispán.

Elsőrendű irodai erő,
kitűnő magyar-német levelező,
mérlegképes könyvelő,
szerény feltételek mellett megfelelő

állást

keres, esetleg fél napi vagy esti foglalkozást is elfogad.
1510-1.1

== Cim a kiadóhivatalban. ==

Bánlaci járás főszolgabírájától.
5743-1912. szám. 1515-2.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye bánlaci járásához tartozó **istvánvölgyi körorvosi állásra** pályázatot hirdetek.
Ezen körhöz Istvánvölgy, Györgyháza, Szécsénfalva, Olécz és Ujfalu községek tartoznak Istvánvölgy székhelyvel.
Az állás javadalma: az 1908. évi XXXVII. t.-c. értelmében megállapított 1600 korona törzsfizetés és ötödéves korpotlék, természetbeni lakás és megállapítandó fuvarátalány.
Az egészségügyi körben 6 uradalom van, melyektől a körorvos fix járandóságra számíthat.
Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy törvényes képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám legkésőbb 1913. évi január hó 30-ig adják be.
A választást később megállapítandó határnapon fogom megtartani.
Bánlak, 1912 december hó 27.
Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Meiszner Péter kanaki gazdaságában eladó 4 darab különösen szép egyforma fekete 1513-5.1

3 éves ló

2 mén, 2 kanca, ugyanott eladó 150 darab egy éves szép valódi mangolicza sertés.

Kapható: Czika József gyógyszerárban és Kovács Sándor drogeriájában. 8-2-48-43

A Német utcában levő 149. számú ház szabad kézből eladó.

15 8-1

Árverési hirdetmény.

Az ivándi gör. kel. szerb hitközség a gör. kel. szerb templom tornyának kijáratát, valamint a templom tatarozását elhatárován, ezen munkálatok kiadására nyilvános versenytárgyalást hirdet, mely versenytárgyalás 1913. évi január 28. napján délelőtti 9 órakor Ivándon (Torontálvármegye) a gör. kel. szerb felekezeti iskola helyiségében megtartatik.
Az ajánlatok alapjául szolgáló előirányzati feltételek a hitközségi elnökél bármikor megtekinthetők.
Előirányzati összeg 7150 korona és tartozik ajánlatot tevő az előirányzati összeg 10 százalékát készpénzben bánaqénz címén a hitközségi pénztárnál befizetni.
Ivánd, 1912. évi december hó 29-én.
1503-3.3 Perinacz Alimpia, elnök.

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Érvényes 1912. október hó 1-től.

Szeged—Karlova—Nagybecskerek.										Vissza						
Oda.		194.								Vissza						
Szv. 4708 I-III	Szv. 4710 I-III	Szv. 4712 I-III	Szv. 4702 I-III	Szv. 4714 I-III	Szv. 4706 I-III	Szv. 4704 I-III	Szv. 4707 I-III	Szv. 4701 I-III	Szv. 4709 I-III	Szv. 4711 I-III	Szv. 4703 I-III	Szv. 4715 I-III	Szv. 4717 I-III			
1015	—	—	810	840	—	240	ind.	Budapest nyugoti pályaudvar (191)	érek.	405	12	75	745	635/1100	—	715
845	—	436/748	748	906	—	156	"	Temesvár-Józsefváros (191)	érek.	1233	173	66	606	66	822	58
122	—	840	1108	—	—	44	"	Szeged Rókus (193)	érek.	802	103	279	27	33	629	22
155	457	956	1150	227	—	622	ind.	Szeged x (191, 193)	érek.	720	941	1200	104	254	577	1234
*200	503	*1001	—	*23	—	—	ind.	Ujszeged	ind.	*715	—	*1155	*1259	—	*552	*1200
208	511	1009	1200	240	—	632	érek.	Szöreg (191)	ind.	706	929	1146	1249	242	543	1220
209	512	1010	1201	242	—	633	ind.	Ószentiván-Ujszentiván	érek.	705	928	1139	1248	241	542	1219
216	520	*1016	—	250	—	*639	↑	Vedresháza 3. sz. őrház	↑	658	—	113	*1242	—	535	1215
*222	*526	*1021	—	*256	—	*644	↑	Gyála	↑	*651	—	*1125	*1237	—	*528	*1205
229	534	*1027	—	304	—	*650	↑	Ókeresztur	↑	644	—	1118	*1231	—	521	1158
236	541	1033	—	312	—	656	↑	Kupuszina	↑	637	—	1111	1225	—	514	1151
—	*551	*1042	—	*323	—	*706	↑	Törökkanizsa	↑	*626	—	*1100	*1209	—	503	1141
303	610	1058	1244	343	—	717	↑	Szanád	↑	617	855	1051	1201	208	453	1131
316	624	*1110	—	358	—	*728	↑	Cs'ka	↑	556	—	1030	*1141	—	430	1106
326	634	1118	103	420	—	737	↑	Tiszszentmiklós	↑	546	832	1021	1132	145	420	1054
339	647	érek.	—	433	—	748	↑	*17. sz. őrház	↑	533	—	1008	—	—	407	1039
359	*654	—	—	*440	—	*754	↑	Padé	↑	*525	—	*1000	—	—	*399	*1031
354	703	—	*133	449	—	812	↑	Esztermajor	↑	517	*812	952	—	124	351	1023
*408	718	—	—	504	—	*813	↑	Bocsár	↑	502	—	937	—	—	336	1015
419	729	—	—	515	—	823	↑	érek. Karlova x (201)	ind.	451	—	927	—	—	325	952
429	739	—	149	525	—	831	↑	ind. Nagyikinda (201)	ind.	440	745	916	—	1252	314	940
545	833	—	494	—	—	1011	↑	ind. Nagyikinda (201)	érek.	355	636	—	—	1140	21	721
355	636	—	1140	215	721	—	—	—	—	—	—	—	140	44	1021	—
439	752	—	154	536	800	—	ind.	Karlova x (201)	érek.	—	741	906	1142	1247	300	915
448	801	—	—	544	—	—	↑	Beodra	↑	—	—	858	1134	—	252	905
*457	*810	—	—	*553	—	—	↑	Vinczeér	↑	—	—	*849	1125	—	243	*855
521	834	—	227	617	833	—	↑	Törökbecse-Áracs	↑	—	713	830	1105	1219	223	836
537	851	—	—	634	—	—	↑	Kumán	↑	—	—	804	1044	—	201	811
551	905	—	251	648	857	—	↑	Melencze (Ruszandafürdő)	↑	—	646	751	1031	1152	148	758
606	920	—	303	703	*909	—	↑	Alsóelemér	↑	—	*633	735	1015	*1139	132	742
620	934	—	315	717	921	—	↑	érek. Nagybecskerek x (210, 217)	ind.	—	621	720	1020	1127	117	727
1209	—	—	—	1051	—	—	↑	érek. Pancsova (210)	ind.	—	—	—	510	510	—	317

Nagykikinda—Karlova.										Vissza				
Oda.		201.								Vissza				
Vv. 4812 I-III	Szv. 4802 I-III	Szv. 4804 I-III	Szv. 4806 I-III	Szv. 4808 I-III	Szv. 4801 I-III	Szv. 4803 I-III	Szv. 4805 I-III	Szv. 4807 I-III	Vv. 4811 I-III					
851/1015	—	—	810	24	ind.	Budapest nyugoti p. u (19)	érek.	125	405	11	71	63	—	715
—	436	90	1238	424	ind.	Temesvár-Józsefváros (191)	érek.	736	—	123	606	66	—	—
355	636	1140	215	720	ind.	Nagykikinda x (179, 191, 197)	érek.	645	833	140	404	1031	—	—
418	658	1200	235	740	érek.	Vákom	ind.	525	813	120	344	1008	—	—
434	713	1214	249	755	érek.	Karlova x (194)	ind.	500	758	105	329	953	—	—
720	941	24	557	1284	érek.	Szeged (194)	ind.	155	—	—	1100	—	622	—
620	984	315	717	921	érek.	Nagybecskerek (194)	ind.	—	47	—	117	—	72	—
1209	—	—	1051	—	érek.	Pancsova (194, 210)	ind.	—	621	510	—	—	37	—